

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده پیراپزشکی
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس : معاینات بالینی
مخاطبان: دانشجویان ترم دوم کارشناسی پیوسته فوریت‌های پزشکی
تعداد و نوع واحد: ۱ واحد از ۲ واحد نظری
درس پیش نیاز: آناتومی و فیزیولوژی
زمان ارائه درس : سه شنبه ها ۱۰- ۸ (۸ هفته اول)
ساعت مشاوره : سه شنبه ۱۰-۱۲
نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴
مدرس : ارسلان نادری پور

هدف کلی دوره:

آشنایی دانشجویان با استفاده موثر و صحیح از اصول و روشهای ارزیابی در جهت کسب اطلاعات مورد نیاز از منابع مختلف و تکنیک های مربوط به انجام معاینات جسمانی بیماران در شرایط پیش بیمارستانی

اهداف جلسات نظری:

- ۱- آشنایی دانشجو با اصول بررسی بیمار و گرفتن شرح حال از بیمار
- ۲- آشنایی دانشجو با علائم و نشانه های بیماریهای قلب و عروق و نحوه ارزیابی وضعیت همودینامیک (ارزیابی نبض ، پرشدگی مویرگی ، دما و رنگ پوست)
- ۳- آشنایی دانشجو با روشهای معاینه قلب و عروق (مشاهده ،سمع قلب و صداهای قلبی ،لمس نبض)
- ۴- آشنایی بیمار با علائم و نشانه های بیماریهای تنفسی
- ۵- آشنایی دانشجو با نحوه ارزیابی راه هوایی و معاینه سیستم تنفسی (مشاهده ، سمع ریه ، دق و لمس)
- ۶- آشنایی دانشجو با روش معاینه سیستم اسکلتی - عضلانی
- ۷- آشنایی دانشجو با علائم و نشانه های اختلالات سیستم گوارشی و اصول ارزیابی و نحوه و معاینه شکم
- ۸- آشنایی دانشجو با روش معاینه لگن و تناسلی

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی جلسات نظری

- ۱- آشنایی دانشجو با اصول بررسی بیمار و گرفتن شرح حال دانشجو قادر باشد
 - ۱-۱- بررسی بیمار را تعریف کند
 - ۲-۱- هدف از بررسی بیمار را بیان کند
 - ۳-۱- اصول بررسی بیمار را بیان نماید
 - ۴-۱- انواع روشهای معاینه را نام ببرد
 - ۵-۱- چگونگی انجام تکنیک مشاهده بیمار را توضیح دهد .

- ۶-۱- چگونگی انجام تکنیک سمع بیمار را توضیح دهد
- ۷-۱- چگونگی انجام تکنیک لمس بیمار را توضیح دهد
- ۸-۱- چگونگی انجام تکنیک دق بیمار را توضیح دهد
- ۹-۱- اصطلاحات اختصاری در زمان اخذ شرح حال را بیان نماید
- ۱۰-۱- تفاوت علائم و نشانه را بیان نماید
- ۱۱-۱- اخذ شرح حال به روش SAMPLE OPQRST را در شرایط پیش بیمارستانی تشریح کند
- ۱۲-۱- یک نمونه شرح حال گیری در خصوص یک مشکل مطرح شده را بصورت دقیق انجام دهد
- ۲- آشنایی دانشجو با علائم و نشانه های بیماریهای قلب و عروق و نحوه ارزیابی وضعیت همودینامیک (ارزیابی نبض ، پرشدگی مویرگی ، دما و رنگ پوست)
دانشجو قادر باشد :

- ۱-۲- علائم بیماریهای قلبی را نام توصیف کند
- ۲-۲- نشانه های بیماریهای قلب و عروق را توصیف کند
- ۳-۲- نحوه ارزیابی نبض های مختلف را بیان نماید
- ۴-۲- کاربرد بررسی هر یک از نبض ها را بیان نماید
- ۵-۲- انواع نبض را از نظر شدت درجه بندی نماید
- ۶-۲- انواع نبض های غیر طبیعی را تشریح کند
- ۷-۲- نحوه انجام تست پرشدگی مویرگی را تشریح کند
- ۸-۲- اندیکاسیون تست پرشدگی مویرگی را بیان نماید
- ۹-۲- تغییرات تست پرشدگی مویرگی در شرایط مختلف را بیان نماید
- ۱۰-۲- نشانه های اختلالات عروقی در بیماریهای وریدی و شریانی را با هم مقایسه کند
- ۱۱-۲- اهمیت بررسی دمای اندام ها را در اختلالات وریدی و شریانی بیان کند
- ۱۲-۲- اهمیت بررسی رنگ اندام ها را در اختلالات وریدی و شریانی بیان کند

- ۳- آشنایی دانشجو با اصول و نحوه معاینه قلب و عروق (مشاهده ،سمع قلب و صداهای قلبی ،لمس نبض)
دانشجو قادر باشد :

- ۱-۳- فیزیولوژی عملکردی قلب را توضیح دهد
- ۲-۳- آناتومی قلب و عروق را شرح دهد
- ۳-۳- اهمیت بررسی تاریخچه بیماری در معاینه سیستم قلب و عروق را شرح دهد
- ۴-۳- تکنیک سمع را در معاینه قلب و عروق را توضیح دهد
- ۵-۳- اندیکاسیونهای استفاده از دیاگرام و بل گوشی را در سمع صداهای قلبی بیان نماید
- ۶-۳- انواع کانون های سمع قلب را بیان نماید
- ۷-۳- صداهای اصلی قلب را نام ببرد
- ۸-۳- دلیل ایجاد هر یک از صداهای قلبی را تشریح کند
- ۹-۳- سوفل قلبی را در یک جمله تعریف نماید
- ۱۰-۳- دلایل ایجاد سوفل قلبی را نام ببرد

- ۳-۱۱- سופل های شایع قلبی را شناسایی کند
- ۳-۱۲- تکنیک مشاهده رادر معاینه قلب و عروق شرح دهد
- ۳-۱۳- نکات مهمی که در مشاهده سیستم قلب و عروق باید مورد توجه قرار گیرد بیان نماید
- ۳-۱۴- نحوه اندازه گیری برجستگی ورید ژوگولار را تشریح کند
- ۳-۱۵- دلایل برجسته شدن ورید ژوگولار را نام ببرد
- ۳-۱۶- اهمیت لمس ناحیه نوک قلب را در معاینه قلب و عروق توضیح دهد
- ۳-۱۷- تکنیک لمس ناحیه نوک قلب را در معاینه قلب و عروق توضیح دهد
- ۳-۱۸- تست آلن را توضیح دهد
- ۳-۱۹- اندیکاسیون تست آلن را بیان نماید
- ۳-۲۰- نحوه انجام تست آلن را تشریح کند
- ۳-۲۱- ادم موضعی و عمومی را تشریح نماید
- ۳-۲۲- دلایل ایجاد ادم موضعی و عمومی را بیان نماید
- ۳-۲۳- روش درجه بندی ادم گوده گذار را بیان نماید
- ۳-۲۴- تفاوت ادم ناشی از بیماری قلبی با سایر علل ایجاد کننده ادم را بیان نماید

۴- آشنایی دانشجو با علائم و نشانه های بیماریهای تنفسی و نحوه ارزیابی آنها دانشجو قادر باشد که :

- ۴-۱- فیزیولوژی عملکردتنفس را شرح دهد
- ۴-۲- آناتومی عملی ریه ها را توضیح دهد
- ۴-۳- علائم بیماریهای حاد تنفسی را بیان نماید
- ۴-۴- نشانه های بیماریهای حاد تنفسی را بیان نماید
- ۴-۵- سیانوز را در یک جمله تعریف نماید
- ۴-۶- علل سیانوز محیطی و مرکزی را بیان نماید
- ۴-۷- کلابینگ را در یک جمله بیان نماید
- ۴-۸- علل کلابینگ را بیان نماید
- ۴-۹- نحوه تشخیص کلابینگ را توضیح دهد
- ۴-۱۰- انواع الگوهای تنفسی را نام ببرد
- ۴-۱۱- الگوی تنفسی طبیعی را توصیف کند
- ۴-۱۲- الگوی تنفسی شاین استوک را توصیف کند
- ۴-۱۳- علل ایجاد کننده الگوی تنفسی شاین استوک را بیان نماید
- ۴-۱۴- الگوی تنفسی بیوت را توصیف کند
- ۴-۱۵- علل ایجاد کننده الگوی تنفسی بیوت را بیان نماید
- ۴-۱۶- الگوی تنفسی کاسمال را توصیف کند
- ۴-۱۷- علل ایجاد کننده الگوی تنفسی کاسمال را بیان نماید
- ۳-۱۸- علائم زجر تنفسی در نارسایی حاد تنفسی را نام ببرد
- ۴-۱۹- نشانه های زجر تنفسی در نارسایی حاد تنفسی را نام ببرد
- ۴-۲۰- تستهای پارکلینیکی کمک کننده در تشخیص بیماریهای تنفسی را نام ببرد

۵- آشنایی دانشجویان با نحوه ارزیابی راه هوایی و معاینه سیستم تنفسی (مشاهده ، سمع ریه ، دق و لمس)

- ۵-۱- اهمیت مشاهده در ارزیابی سیستم تنفسی را بیان نماید
- ۵-۲- نکات مورد توجه در مشاهده سیستم تنفسی را بیان نماید
- ۵-۳- تفاوت تنفس شکمی و سینه ای در بالغین و اطفال را بیان نماید
- ۵-۴- انواع اشکال قفسه سینه غیر طبیعی را نام ببرد
- ۵-۵- قفسه سینه بشکه ای را توصیف نماید
- ۵-۶- قفسه سینه کبوتری را توصیف نماید
- ۵-۷- قفسه سینه قیفی را توصیف نماید
- ۵-۸- قفسه سینه شناور را توصیف نماید
- ۵-۹- تکنیک لمس قفسه سینه را شرح دهد
- ۵-۱۰- نکات مورد توجه در لمس قفسه سینه را بیان نماید
- ۵-۱۱- نحوه ارزیابی اتساع قفسه سینه را بیان نماید
- ۵-۱۲- دلایل تغییرات در نتایج تست اتساع قفسه سینه را بیان نماید
- ۵-۱۳- اهمیت دق قفسه سینه را بیان نماید
- ۵-۱۴- تکنیک دق در ریه ها را توضیح دهد
- ۵-۱۵- کانونهای دق قفسه سینه را شناسایی کند
- ۵-۱۶- انواع صداهای حاصل از دق قفسه سینه را بیان نماید
- ۵-۱۷- تکنیک سمع ریه ها را توضیح دهد
- ۵-۱۸- صداهای طبیعی ریه ها را شناسایی نماید
- ۵-۱۹- صداهای غیر طبیعی ریه ها را شناسایی نماید
- ۵-۲۰- دلایل ایجاد هر یک از صداهای غیر طبیعی ریه را بیان کند

۶- آشنایی دانشجویان با معاینه سیستم عضلانی - اسکلتی و مفاصل و اندام های حرکتی دانشجویان قادر باشد :

- ۶-۱- آناتومی عملکردی اسکلتی و مفاصل را شرح دهد
- ۶-۲- بررسی سیستم اسکلتی و عضلانی را از نظر تاریخچه توضیح دهد
- ۶-۳- تکنیک مشاهده را در معاینه استخوانی و مفاصل شرح دهد
- ۶-۴- تکنیک لمس را در معاینه استخوانها و مفاصل شرح دهد
- ۶-۵- تکنیک انجام معاینه دامنه حرکات مفاصل را شرح دهد
- ۶-۶- آزمایشات قدرت عضلانی را شرح دهد
- ۶-۷- نحوه انجام تست لازک را بیان نماید
- ۶-۸- نحوه انجام تست فالن را بیان نماید
- ۶-۹- نحوه انجام تست تاینل را بیان نماید

۶-۱۰- دلایل ایجاد علائم غیر طبیعی در هریک از تستهای عضلانی - اسکلتی را بیان کند

۷- آشنایی دانشجو با علائم و نشانه های اختلالات سیستم گوارشی و اصول ارزیابی و نحوه و معاینه شکم دانشجو قادر باشد :

- ۷-۱- علائم اختلالات سیستم گوارشی را بیان نماید
- ۷-۲- نشانه های اختلالات سیستم گوارشی را بیان نماید
- ۷-۳- روشهای ارزیابی بیمار در اختلالات سیستم گوارشی را بیان نماید
- ۷-۴- نواحی آناتومیک شکم را شرح دهد
- ۷-۵- تکنیک مشاهده شکم را شرح دهد
- ۷-۶- نکات مورد توجه در مشاهده شکم را بیان نماید
- ۷-۷- علامت کولن را توصیف کند
- ۷-۸- علامت گری ترنر را توصیف کند
- ۷-۹- انواع استریای شکمی را از هم تفکیک نماید
- ۷-۱۰- تکنیک لمس شکم را شرح دهد
- ۷-۱۱- هدف از لمس شکم را بیان نماید
- ۷-۱۲- انواع لمس سطحی و عمقی شکم را دسته بندی نماید
- ۷-۱۳- روش لمس کبد را بیان نماید
- ۷-۱۴- روش لمس طحال را بیان نماید
- ۷-۱۵- روش لمس مثانه را توصیف نماید
- ۷-۱۶- علائم التهاب پرده صفاق را بیان نماید
- ۷-۱۷- نشانه های التهاب پرده صفاق را بیان نماید
- ۷-۱۸- نحوه انجام تست مک بورنی را بیان نماید
- ۷-۱۹- نحوه انجام تست روزینگ را بیان نماید
- ۷-۲۰- نحوه انجام تست مورفی را بیان نماید
- ۷-۲۱- نحوه ارزیابی اسیت را توصیف کند
- ۷-۲۲- علائم و نشانه های اسیت شکمی را با هم مقایسه کند
- ۷-۲۳- تکنیک سمع شکم را شرح دهد
- ۷-۲۴- تکنیک دق شکم را توضیح دهد

۸- آشنایی دانشجو با معاینه لگن و تناسلی

- ۸-۱- نحوه ارزیابی در بیمار دچار صدمات لگنی را بیان نماید
- ۸-۲- روش لمس مثانه را بیان نماید
- ۸-۳- علائم مورد توجه در آسیب های لگنی را بیان نماید
- ۸-۴- نشانه های مورد توجه در آسیب های لگنی را بیان نماید
- ۸-۵- روش لمس لگن را بیان نماید
- ۸-۶- نکات مورد توجه در مشاهده بیماران دچار آسیب لگنی را نام ببرد
- ۸-۷- نشانه های مهم در آسیب های دستگاه تناسلی خارجی را بیان نماید

۸-۸- علائم مهم در آسیب های دستگاه تناسلی خارجی را بیان نماید

۸-۹- نحوه معاینه سیستم تناسلی خارجی مردان را توضیح دهد

۸-۱۰- نحوه معاینه سیستم تناسلی خارجی زنان را توضیح دهد

منابع برای مطالعه :

- ۱- لین بیکلی ، پیتز سیلاجی. " معاینه فیزیکی و گرفتن شرح حال بالینی ". مترجم : محمد حسین احمدیان و همکاران . آخرین چاپ . ۲- گروه مترجمین مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی کشور . اورژانس های پیش بیمارستانی (میانی) . تهران : انتشارات سیمین دخت ، ۱۳۹۳ ، ص ۴۵۷-۳۳۹
- ۳- گروه مترجمین . مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی کشور ، اورژانس های طبی پیش بیمارستانی (پایه) . انتشارات تهران: انتشار سیمین دخت ۱۳۹۳، ص ۱۲۷، ۲۰۹
- ۴- سامی ، پوران ، معاینه فیزیکی برای پرستاران ، چاپ دوم ، تهران ، بشری ، ۱۳۸۷

روش تدریس

سخنرانی ، پرسش و پاسخ ، بحث گروهی

وسایل آموزشی

وایت برد ، ویدیو پروژکتور ، کتاب ، فیلم ، مولاژ

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز	شفاهی	۱۰	کلیه جلسات	۸-۱۰
آزمون میان ترم	کتبی	۲۰	۱۴۰۳/۷/۱۷	۸-۱۰
آزمون پایان ترم	کتبی	۶۰	-----	-----
حضور فعال در کلاس	حضور و غیاب و بحث گروهی	۵	---	---
تکالیف دانشجوی	ارائه تحقیق	۵	تا پایان ترم	---

مقررات درس و انتظارات از دانشجو :

از دانشجویان عزیز انتظار می‌رود که با توجه به اهمیت و حساسیت درس و تنوع مطالب و محدودیت زمانی و به منظور بهره برداری هر چه بیشتر به نکات ذیل توجه نمایند.

۱- به منابع معرفی شده مراجعه و مطالب کامل بحث‌ها را مطالعه نمایند و در صورت وجود هر گونه اشکال و سوالی در ساعتهای مشاوره بامدرس مربوطه مطرح نمایند.

۲- به حضور منظم توأم با آمادگی در تمام جلسات اهمیت دهید. (غیبت در کلاس در ارزشیابی تأثیر دارد).

۳- در پرسش جلسات پرسخ و پاسخ شرکت فعال داشته باشید.

۴-نسبت به ارائه پروژه مرتبط با درس اقدام نماید.

نام و امضاء مسول EDO دانشکده :



تاریخ ارسال :

نام و امضاء مدیر گروه: گودرزی



تاریخ ارسال : ۱۴۰۳/۶/۵

نام و امضای مدرس: ارسلان نادری پور



تاریخ تحویل: ۱۴۰۳/۶/۵

تائید مدیر گروه و امضا



آیا طرح درس برای اولین بار تدوین شده: خیر*

جدول زمانبندی درس تئوری معاینات بالینی

روز و ساعت جلسه : سه شنبه ها ۱۰-۸ (۸ هفته اول)

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۱۴۰۳/۶/۲۰	اصول بررسی و اخذ شرح حال بیمار	نادری پور
۲	۱۴۰۳/۶/۲۷	علائم و نشانه های بیماریهای قلب و عروق و اصول ارزیابی همودینامیک	"" ""
۳	۱۴۰۳/۷/۳	معاینه سیستم قلبی - عروقی	"" ""
۴	۱۴۰۳/۷/۱۰	علائم و نشانه های بیماریهای تنفسی و نحوه ارزیابی آنها	"" ""
۵	۱۴۰۳/۷/۱۷	اصول معاینه سیستم تنفس و امتحان میان ترم	"
۶	۱۴۰۳/۷/۲۴	معاینه سیستم اسکلتی عضلانی	"
۷	۱۴۰۳/۷/۳۰	اصول معاینه شکم	
۸	۱۴۰۳/۸/۷	اصول معاینه لگن و تناسلی	

جدول بلوپرینت آزمون: معاینات بالینی نیمسال تحصیلی : اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴ دانشکده: پیراپزشکی							
گروه آموزشی: فوریت های پزشکی							
ردیف	عنوان محتوای آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	درصد زمان اختصاص داده شده	تعداد سؤالات	تعداد سؤالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری		
					حیطه شناختی	حیطه مهارتی	حیطه نگرشی
۱	اصول بررسی و اخذ شرح حال بیمار	۲	۱۰	۴	۲	۱	۱
۲	علائم و نشانه های بیماریهای قلب و عروق و اصول ارزیابی همودینامیک	۲	۱۵	۵	۲	۲	۱
۳	معاینه سیستم قلبی - عروقی	۲	۱۵	۵	۲	۲	۲
۴	علائم و نشانه های بیماریهای تنفسی و نحوه ارزیابی آنها	۲	۱۲	۵	۲	۲	۱
۵	اصول معاینه سیستم تنفس	۲	۱۲	۴	۲	۱	۱
۶	معاینه سیستم اسکلتی عضلانی	۲	۱۰	۴	۲	۱	۱
۷	اصول معاینه شکم	۲	۱۵	۵	۳	۱	۱
۸	اصول معاینه لگن و تناسلی	۲	۱۰	۴	۲	۱	۱

چک لیست ارزیابی طرح درس ترمی (نیمسال) اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نام درس : معاینات بالینی

نام و نام خانوادگی: ارسلان نادری پور

نیمسال تحصیلی : ۱۴۰۳-۱۴۰۴

نام دانشکده: پیراپزشکی

ردیف	موضوع	نمره کسب شده	نمره چک لیست
۱	مشخص بودن عنوان کلی درس و موضوع درس به هر قسمت ۲۵٪	۰/۵	۰/۵
۲	مشخص بودن مخاطبان	۰/۵	۰/۵
۳	مشخص بودن تعداد یا سهم استاد از واحد	۰/۵	۰/۵
۴	مشخص بودن زمان ارائه درس (روز ، ساعت، نیمسال تحصیلی)	۰/۵	۰/۵
۵	مشخص بودن دروس پیش نیاز	۰/۵	۰/۵
۶	مشخص بودن هدف کلی دوره	۱	۱
۷	مشخص بودن اهداف کلی جلسات (هر جلسه یک هدف)	۲	۲
۸	مشخص بودن اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه	۵	۵
۹	رعایت تعداد جلسات با توجه به میزان واحد درسی تفکیک اهداف ویژه	۲	۲
۱۰	مشخص بودن منابع مورد استفاده	۱	۱
۱۱	مشخص بودن روش تدریس	۱	۱
۱۲	مشخص بودن وسایل آموزشی	۱	۱
۱۳	مشخص بودن آزمون میان دوره برای ارزشیابی دانشجویان	۱	۱
۱۴	مشخص بودن آزمون پایان ترم برای ارزشیابی دانشجویان	۱	۱
۱۵	مشخص بودن مقررات کلاسی و انتظارات از دانشجو	۰/۵	۰/۵
۱۶	ضمیمه بودن جدول زمانبندی تکمیل شده درس	۲	۲
	نمره نهایی	۲۰	۲۰

نام و نام خانوادگی مدرس :

نام و امضاء مدیر گروه: افشین گودرزی

نام و امضاء مسول EDO دانشکده: